

ELŐTERJESZTÉS

2020. május .... -i ülésre

Tárgy: gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának éves értékelése 2019. évre vonatkozóan

Előterjesztő: dr. Gáli Péter
jegyző

Előkészítő: Zrakné Rosenberger Márta vez.főtanácsos

Előterjesztés

2019. évi értékelés az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése alapján „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az értékelést meg kell küldeni a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálynak.

A jogszabályi kötelezettségnek eleget téve a 2019. évi gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó és a Mosonmagyaróvári Családsegítő- és Gyermekjóléti Központtól bekért beszámoló, valamint hivatalunk kiegészítő információi kerülnek előterjesztésre.

Az átfogó értékelés elkészítéséhez a tartalmi követelményeket a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. sz. melléklete tartalmazza.

A jogszabály által megadott szempontoknak megfelelő szakmai anyag az előterjesztés mellékletében található.

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül 2019. évben a gyermekek napközbeni ellátásáról gondoskodott.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése szerint: „A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-jéig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat 60 napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az értékelés szempontjait a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete tartalmazza.

A fenti rendelkezésnek megfelelően ezúton terjesztem a Tisztelt Képviselő-testület elé az értékelést.

Kérem, hogy az előterjesztést megvitatni és az átfogó értékelést elfogadni szíveskedjenek.

A beszámoló a jogszabály által meghatározott sorrendet követi az alábbiak szerint.

- 1. Település demográfiai mutatói**
- 2. Önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátások**
- 3. Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások**
- 4. Felügyeleti szerv ellenőrzésének megállapításai**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján**
- 6. Bűnmegelőzési program**
- 7. Önkormányzat és civil szervezetek együttműködése**

1. Demográfiai mutatók, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Hegyeshalom nagyközség állandó lakosainak száma 2019. december 31-én: 3660 fő.

A 0-18 éves korú gyermekek száma 659 fő.

Korcsoportos megosztás szerint:

0-3 év közötti gyermekek száma: 118 fő,

3-6 év közötti gyermekek száma: 135 fő,

6-14 év közötti gyermekek száma 254 fő,

15-18 év közötti gyermekek száma : 152 fő.

Az elmúlt évek lakosság megoszlása az alábbi:

Év	Település lakossága	0-18 éves korosztály
2010	3565	649
2011	3559	626
2012	3557	625
2013	3565	619
2014	3567	621
2015	3595	628
2016	3597	625
2017	3622	638
2018	3640	647
2019	3660	659

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,*
- *egyéb a Gyv.t-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,*
- *gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.*

Az anyagi veszélyeztetettség a leggyakrabban felmerülő probléma a gyermeket nevelő családok esetében, mely nem csak Hegyeshalomra, hanem az ország egész területére jellemző. A hátrányos anyagi helyzet további más hátrányos helyzetnek oka, illetve okozója is egyben, ami további súlyos problémákhoz tud vezetni az ok okozati összefüggés.

A kielégítetlen gyermeki alapszükségletek, megfelelő lakhatás, étkezés, tehát teljes egészében a fizikai szükségletek, gátjai a magasabb szükségletek kiteljesedésének, az önmegvalósításnak, társadalmi elismertségnek.

Hegyeshalom Nagyközség Önkormányzata az 1997 évi XXXI tv (továbbiakban tv.) és 2/2015.(II. 20.) önkormányzati rendelet értelmében a szociálisan hátrányos helyzetben levő gyermekek számára 2019. évben:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, valamint hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzetet
  - települési támogatást
  - gyermek étkeztetési támogatást
- állapított meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, hátrányos helyzet valamint halmozottan hátrányos helyzet fennállását az önkormányzat jegyzője állapítja meg, 2019-ben a megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 26 család 43 gyermekét érintette, ebből 2 fő nagykorút - nagykorú kérelmező saját jogon nyújtja be a kérelmét-. Abban az esetben amikor a nagykorúvá vált jogosult tanuló jogviszonya megszűnt a jogosultság megszüntetésre került, majd ha az egyéb feltételek fennálltak a tanuló vagy hallgatói jogviszony igazolásával ismételten megállapítható volt a jogosultság.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elutasításra nem került sor.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődően kerülhet sor a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására.

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése értelmében **halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A.§ (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanuló vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárás a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tekintetében illetékességgel rendelkező települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik. A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal

egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásával kapcsolatos nyilvántartás vezetése a jegyző feladata. A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

Hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítására 2019. év vonatkozásában nem került sor.

A törvényi szabályozás alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére a települési önkormányzatnak napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani, valamennyi a tanév rendjéről szóló évente meghatározott EMMI rendeletben meghatározott iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartási időtartamára eső munkanapokon és a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (5 hónapos kortól – 18 éves korig) részére ideértve azokat a gyermekeket is akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanuló jogviszonnal.

Ennek megfelelően 2019. évben a tavaszi szünetben 2, a nyári szünetben 43, az őszi szünetben 4, a téli szünetben 3 napon át biztosítottuk a napi egyszeri meleg étkeztetést, a napközi konyha folyamatos nyitva tartása miatt, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek folyamatosan igénybe vehetik a szünidők időtartamára a gyermekétkeztetést.

Ennek megfelelően került biztosításra a gyermekétkeztetés, mely egy kiskorú gyermeket érintett.

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének az igénybevételére, amely bölcsődések, óvodások, általános iskola 1-8. osztályosok esetében 100%-ot, a középiskola 9. osztályától pedig 50 %-os kedvezményt jelent.
- külön jogszabályban meghatározott kedvezmények - tankönyvtámogatás - igénybevételére, valamint
- augusztus és november hónapban pénzbeli támogatásra, amelynek összege nem emelkedett az elmúlt évhez képest, továbbra is gyermekenként 6.000,-Ft. A támogatás finanszírozása 100%-ban az állami költségvetésből történik. A támogatást 2019. évben is természetbeni támogatásként – Erzsébet utalványban - kapták meg a jogosultak.

A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 135 %-át, ez 2019. évben 38.475,- Ft volt.

A gyermekét egyedül nevelő szülő, a tartósan beteg gyermek, illetve a nappali tanulmányokat folytató nagykorú esetén ez az összeghatár a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 145%-a. Ez az összeghatár 2019. évben 41.325,-Ft volt.

A jövedelem mellett a vagyoni helyzet vizsgálatát is előírja a jogszabály. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság iránti kérelem tartalmazza az ügyfél vagyonyilatkozatát, melyben a vagyoni helyzetéről nyilatkozik. A vagyoni érték meghatározása is a nyugdíjminimumot veszi alapul, így ezek az értékhatárok sem változtak az elmúlt évhez képest. Továbbra sem tekinthető vagyonnak, azaz ingatlan, amelyben a család él, ha nem hasznosítható – haszonélvezettel terhelt ingatlan, valamint a mozgáskorlátozottságra, vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű sem.

A jogosultság bármely okból történő megszüntetésére a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napjától került sor. Ez a szabályozás is azt a célt szolgálja, hogy a rászorultság átmeneti megszűnésének ideje lerövidüljön. Például ha a jogosultság az érettségizett fiatal esetében megszűnik június végén melyet bejelent júliusban, a bejelentést követően a jogosultságot legtöbb esetben szeptember 1-jével kellett megszüntetni, amennyiben a hallgatói jogviszonyt még szeptemberben igazolni tudta attól a naptól újra jogosult volt a kedvezményre.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermek gyámja jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugaltságban, vagy nyugdíjszerű szociális pénzellátásban részesül.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 22%-a. Településünkön nem volt.

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete Szociális Bizottsága a gyermeket nevelő családot a rendeletében meghatározott mértékű települési támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Ilyen például a krónikus hosszantartó betegség miatti jövedelem kiesés, nagyobb összegű váratlan vagy nem tervezhető kiadások, elemi kár, más támogatási formákból való kizorulás, illetve egyéb különös méltánylást érdemlő esetek.

Települési támogatás iránti kérelem, mely gyermek neveléséhez, gondozásához kapcsolódóan érkezett (esetben) a gyakorlat szerint jellemzően a tanév kezdése előtt jelentős mértékű, támogatásban az általános- és középfokú oktatási intézményben tanuló gyermekek részesültek, - összesen 39 család **53** gyermeke - 620.000,-Ft összegben.

A rendelkezésünkre álló anyagi erőforrás figyelembevételével maximálisan próbáljuk kielégíteni a nehéz anyagi helyzetben levő családok kérelmeit.

Az önkormányzat a Márialiget ill. Csemeztanya külterületek, valamint a mosonmagyaróvári Éltes Mátyás Általános Iskolába járó gyermekek számára a busszal történő iskolába járást természetben nyújtott támogatás keretében segíti.

Bursa Hungarica felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj „A” típusú pályázatában 23 fő támogatott. Az önkormányzat által biztosított támogatás összege „A” típusú pályázat esetében a tanulmányi év idejére 4.000,-Ft/fő/hó évente 920.000,-Ft összegben.

Gyermekétkeztetés

A helyi rendelet alapján meghatározott feltételek fennállása esetén az önkormányzat a törvényben szabályozott normatív és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményeken túl, további

kedvezményeket nyújt, így egész éven át biztosít kedvezményes étkezést a rászoruló gyermekek részére.

2019. évben étkeztetési kedvezményben 7 család 11 gyermeke részesült.

Az alapközü nevelési és oktatási intézményeket a nagyközségben élő családok gyermekei a településen lévő intézményekben veszik igénybe, ahol a gyermek étkezése is biztosított. A helyi Lőrincze Lajos Általános Iskolába 221 fő gyermek jár, melyből 105 fő vette igénybe a napközis ellátást.

Az Óvodába járó gyermekek létszáma: 125 fő, a Bölcsődébe 12 helyi kisgyermek jár.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3/1. Gyermekjóléti Szolgálat

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a Mosonmagyaróvári Család- és Gyermekjóléti Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat keretei között kerül ellátásra. A feladatokat Kissné Somogyi Hajnalka látja el, akivel jó munka kapcsolat került kialakításra.

/2019. évi beszámoló mellékelve/

3/2. Gyermekek Átmeneti Otthona Mosonmagyaróvár

Mosonmagyaróvári Térségi Társulással kötött megállapodás alapján

Intézményben a férőhelyet tudnak biztosítani szükség szerint a vidéki gyermekek részére is az intézmény befogadóképessége 20 fő, a családokban jelentkező problémák, amelyek az igény alapjául szolgálnak nem láthatók előre, nem kiszámíthatók, szükség esetén a felvételi igényeket eljuttatjuk az intézménybe.

3/3. Családok Átmeneti Otthona

Fenntartó : Lehetőség Családoknak Alapítvány
Működési hely : Mosonmagyaróvár, Barátság u. 26.
Működés kezdete: 2005. július 1. /együtműködés kezdete/

A 2019-es esztendőben a szolgáltatást 2 család vette igénybe.

Korábbi tapasztalataink alapján elmondható, hogy jellemzően a családok többsége anyagi gondokkal küzdő adósság spirálba került.

Ebből következően a problémák kezelése is csak komplex módon lehetséges. Alapvető feladat a problémamegoldó attitűdök erősítése, feszültségek ventillálása, öngyógyító mechanizmusok beindítása, melyre igen rövid idő áll rendelkezésünkre, ezért szoros együttműködésre és intenzív munkára van szükség már a kezdetektől fogva.

3/4. Védőnői szolgálat

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 17.§-a és a 49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet kimondja, hogy a gyermek fejlődését veszélyeztető

tényező észlelésekor a védőnő feladata a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése , a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele. A gyermek veszélyeztetettségének esetén, szem előtt kell tartani a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, veszélyeztetettség mielőbbi megszüntetését. A védőnői szolgálat fontosnak tartja a gyermekjóléti szolgálattal való szoros együttműködést, a közös családgondozást, hiszen együttműködve és egymást támogatva hatékonyabb lehet a segítségnyújtás.

2019.év statisztikai adatai a gondozott gyermekekről. (védőnők éves jelentése alapján)

A településünkön élő kismamák és gyermeklakosság száma korcsoportos bontásban az alábbi

Várandós anyák száma I-II körzet:	37 + 18	összesen: 55 fő
Gyermekek száma	117 + 82	199
0-1	27 + 25	52
1-3	39 + 37	76
3-6	80 + 66	135

A szociálisan veszélyeztetett gyermekek számának alakulása az előző évekkal összehasonlítva stagnálást mutat.

Gondozott családoknál jelentkező veszélyhelyzetek.

A veszélyeztetettség okai nagyrészt az anyagi problémákban keresendők. Magasabb a fiatal szülőkkel való életvezetési gond, anyagi javak beosztása jelent problémát nehezen követhető a családok gyakori költözése, lakóhely-változtatása. Gyakori veszélyt jelent az egészségtelen, komfort nélküli lakás körülményekből adódó gondozási lehetőségek hiányossága, valamint az anyagi és szemléletbeli okok miatti helytelen táplálkozási szokások.

A leggyakrabban előforduló veszélyeztetettségi okok:

- gyermekelhanyagolás, nevelési problémák
- rendezetlen családi háttér
- anyagi problémák, szegénység, megélhetési gondok
- szülők életvitele – alkoholizmus
- iskolakerülés - magatartászavar

Együttműködés a gyermekvédelmi intézményekkel.

A törvényi előírásokat betartva az elmúlt években szorosabbá vált a két szolgálat közötti kapcsolat. A védőnők beszámolójából egyértelműen kitűnik, hogy ez a kapcsolattartás a legtöbb esetben jónak mondható és jól működik. A védőnők havi rendszerességgel részt vesznek a Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szakmai esetmegbeszéléseken. Számukra is nagyon fontosak a társszakmákkal közösen szervezett kerek-asztal megbeszélések, ahol a látókörbe került családok problémáinak közös összefogással való megoldásán munkálkodnak.

Sajnos még mindig felvetődnek hiányosságok mint pl.: az írásos formában történő jelzések és visszajelzések, a szolgálatok közötti kompetencia határok tisztázása, a felelősségvállalás kérdése a családokért. Az írásos dokumentáció a család vagy a gyermek esetében a nyomon követés érdekében nagyon lényeges szempont.

Családsegítő tevékenység védőnői munka során

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében végzett prevenciós munka.

A gondozott családok helyzetén változtatni nagyon nehéz. Kevés lehetőség adódik a hatékony segítségre. A szülők aktív közreműködése nélkül nehéz változtatni az életvitelükön, ezért elsősorban a legfontosabb a szülő megnyerése, hogy elfogadja a szakemberek jelenlétét és segítségét.

- A szülőket minden esetben tájékoztatjuk, a problémáik megoldására igénybe vehető ellátásokról, támogatásokról szolgáltatásokról, igénylésük módjáról
- Tájékoztatást kapnak a társszervek és karitatív szervezetek elérhetőségéről, általuk igénybe vehető segítségnyújtásról.
- Természetbeni támogatásaink a nehéz anyagi körülmények között élő családok esetében (ruha, játék,- babakocsi,- baba ágy, -pelenka gyűjtés) A védőnői tanácsadóban hirdető táblát biztosítunk a szülőknek a használt gyermekholmik cseréjének szervezéséhez.
- A védőnők családlátogatások és tanácsadások során rendszeresen adnak életvezetési tanácsokat. Ha szükségesnek látják támogatják és megszervezik a szülő vagy a gyermek megfelelő szakemberhez való eljutását.
- Egészségmegőrző, felvilágosító programok
- A hátrányos helyzetbe került nők fogamzásgátlásának segítése méhen belüli eszköz ingyenes igénybe vételi lehetőségével.

3/3. Oktatási intézmények gyermekvédelmi tevékenysége

Az oktatási intézmények gyermekvédelmi tevékenysége

A oktatási intézményekben megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök koordinálják a gyermekvédelmi tevékenységet. Évek óta látják el ezt a feladatot. Munkájukat felelősségteljesen az intézményvezetőjük támogatásával végzik.

A beérkezett adatok alapján nevelési-oktatási intézményeibe járók:

	Óvoda/bölcsőde	Általános iskola
Gyermekek létszáma	124 12	221
hátrányos helyzetű/halmozottan	0hh 0hhh	0 hh 0 hhh
igazolatlanul mulasztók	---	-

A gyermekvédelmi munka értékelése intézménytípusonként:

A gyermek-és ifjúságvédelmi felelősök beszámolója alapján az óvodákban jellemzően előforduló veszélyeztető tényezők nagymértékben függenek attól, hogy a település, mely kerületében élők veszik igénybe a szolgáltatást.

Óvoda:

Az óvodások között is egyre nő azoknak a száma, akik egyszülős családban élnek. Ezzel összefüggésben sokan küzdenek anyagi, megélhetési problémákkal. További problémát jelent, a gyermekekkel való kevés törődés a szülő részéről és a helytelen nevelési attitűdök. A külterületen élők számára a munkanélküliség és így a mindennapi létfenntartás okoz gondot. Gyakran tapasztalható a deviáns életmódból adódó veszélyeztetettség.

Az óvónők napi kapcsolatban állnak a családok nagy részével, így lehetőségük van arra, hogy korán felismerjék a gyermeket érintő negatív hatásokat. Ebben az esetben először ők próbálnak segítséget nyújtani a családnak Eredménytelenség esetén értesítik a Gyermekjóléti szolgálatot. Az óvodában folyó prevenciós tevékenység fontos része a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása, melyben minden óvodapedagógus aktívan részt vesz. A hatékony gyermekvédelmi munkát elősegítik

- a rendszeres családlátogatások,
- fogadóórák,
- szülői fórumok,
- nyílt napok,
- egyéni beszélgetések
- családi kohéziót erősítő programok.

A gyermekvédelmi felelős rendszeresen részt vesz a Gyermekjóléti szolgálat által szervezett szakmaközi, esetmegbeszéléseken. Felkérésre részletes pedagógiai véleményeket készítenek.

Napközbeni ellátás

gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását a helyi óvodában és az általános iskola napközis foglalkoztatása keretében biztosítja.

Az ellátás igénybevétele általában önkéntes, de ha a gyermek veszélyeztetettsége megkívánja, a jegyző az ellátás igénybevételét kötelező határozatában előírhatja. Az ellátás során csak az étkezésért kell térítési díjat fizetni. A napközbeni ellátást naponta igénybe veszi átlagosan a helyi óvodákban 124 gyermek, az általános iskolai napközbeni ellátást 113 gyermek vette igénybe az elmúlt évben -ebből 67 gyermek napközis, 46 gyermek menzás volt-.

Általános Iskola:

Az óvodához viszonyítva az általános iskolában a problématípusok bővülnek. Gondot okozott a kötelezettségek elmulasztása és az ezzel kapcsolatos érdektelenség mind a szülő, mind a gyermek részéről.

Megjelennek a deviáns viselkedésű gyermekek, melynek hátterében gyakran a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, italozó életmódja áll. Problémát jelent a különböző házasságokból/kapcsolatokból származó gyermekekkel kapcsolatos megkülönböztető bánásmód. A pedagógusok megfogalmazzák, hogy a szülők a gyermekük viselkedésével

szemben megfogalmazott kritikát sok esetben nem, illetve nehezen fogadják el, és a segítség elől sokszor elzárkóznak.

Az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi felelős megpróbálják saját hatáskörükben kezelni a problémákat, sikertelenség esetén bevonják a problémamegoldásba a Gyermekjóléti szolgáltatót.

Az iskolában folyó prevenciós munkáról elmondható, hogy a tanulásban elmaradt diákok felzárkóztatására, illetve a tehetséggondozásra, valamint a szabadidő tartalmas eltöltésére irányulnak.

A prevenciós tevékenység további főbb területei:

- szülői értekezletek
- fogadóórák
- családlátogatások
- egyéni beszélgetések
- kulturális- és sportprogramok szervezése
- egészséges életmódra nevelés (drogprevenció)
- életvezetési tanácsadás

Középiskolások:

A kamaszkor sajátosságaiból adódóan az eddig tárgyalt problématípusok még tovább bővülnek. A tapasztalatok, hogy a tanulók nagy része él káros szenvedéllyel (dohányzás, alkoholfogyasztás). Sajnos egyre több diák válik ebben az életkorban drogfogyasztóvá. Komoly problémát jelent a játékszenvedély is. Gyakoribbá válik a szabálysértő-, bűnelkövető életmód. Megfigyelhető a szülői odafigyelés és az iskolával való kapcsolattartás hiánya. Óriási felelősség hárul a pedagógusokra, mert a diákok családi háttere –amely sok esetben követhetetlen- az osztályfőnökök előtt sem ismert. A szülők között akadnak olyanok is, akik titkolják rászorultságukat, nem kérnek segítséget.

A középiskolák prevenciós tevékenységei:

- drogprevenció
- kortárssegítő képzés
- egészséges életmódra nevelés
- adománygyűjtések
- kulturális- és sportprogramok
- kirándulások

Bölcsőde

Bölcsőde integráltan az óvodában működik, ahol jelenleg 12 fő kisgyermek gondozása történik.

A bölcsőde - mint a napközbeni kisgyermekellátás intézménye - gondozó/nevelő/fejlesztő tevékenységét a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve, a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek figyelembe vételével végzi, ellátja a dolgozó szülők; a nagycsaládosok; a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését, gondozását; valamint a veszélyeztetett gyermekek gondozását, nevelését.

Az intézmény a gyermekvédelem/gyermekjólét fogadó intézménye - a kompetencia határok megtartása mellett - együttműködik a jelzőrendszer tagjaival, mindazon intézményekkel és személyekkel, akik a családoknak és gyermekeknek nyújtott szolgáltatások és ellátások során kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel, illetve a gyermekek családjával.

4. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások

2019. évben felügyeleti szervek ellenőrzése nem volt

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a gyermekvédelmi törvény előírásai alapján

A gyermekvédelmi törvény családi típusú nevelésre orientált rendszert alakított ki, amely a preventív és a családba való visszahelyező megoldásokat szabályozza és helyezi előtérbe. A hatósági gyermekvédelmet minden esetben meg kell előznie a rászoruló gyermekekre kiterjedő ellátórendszer működtetése, melynek igénybevétele önkéntes. Garanciális jelentősége van azon gyermeki jog érvényesülésének, miszerint ne lehessen gyermeket kizárólag anyagi okból a családjából kiemelni.

Továbbra is szükséges a jelzőrendszer tagjai közötti összehangolt munka jelenlegi színvonalának megtartása, az ellátórendszer hatékonyságának növelése, a gyermekek mindenkifelett álló érdekeinek szem előtt tartása.

Összességében megállapítható, hogy a gyámhatósági tevékenység összetett, sokrétű, egyedileg elbírálandó ügyek összessége. A határozatok meghozatala körültekintést igényel, és e területen dolgozóktól.

A civil szervezetek a társadalmi közösségi szolidaritást erősítik, a társadalom számára nélkülözhetetlen értéket képviselnek. Az állami és civil tevékenységek egymást kiegészítő szereppel bírnak. Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetekkel való konstruktív együttműködésre. Támogatást nyújt a településen működő civil szervezetek működéséhez, programok lebonyolításához.

6. Bűnmegelőzési program

Bűnmegelőzési program településünkön nem készült.

Községünkben működő Rendőrőrssel jó a szakmai kapcsolat, valamint hatékony és korrekt az együttműködés.

A rendőrség ifjúsági koordinátorával is jó a kapcsolat. Tájékoztatója alapján az elmúlt évben a gyermek és fiatalkorúakkal kapcsolatban sem bűncselekmény sem szabálysértés gyanúja nem merült fel.

Az év során a rendőrőrs munkatársai több alkalommal tartottak előadást az oktatási intézményben, nyári táborban, a helyi rendezvényeken bűnmegelőzési célú tájékoztató tevékenységgel vesznek részt.

A Polgárőrség tevékenysége évről évre fejlődik, és nélkülözhetetlen, mással nem pótolható része a biztonság fenntartásának.

Polgárórség tevékenysége is segíti az elsődleges prevenciót. A bűnmegelőzés lehetőségeit mindenekelőtt a fiatalokra, és leginkább a megelőző vagyónvédelemre, valamint a családokra érdemes koncentrálni. Az emberek (különösen a szomszédok és a rokonok, családtagok) egymás iránti figyelmének, segítő szándékának fejlesztése közös ügye a település minden rétegének. Az egyházak, a civil mozgalmak és önkéntes szerveződések különösen sokat tudnak tenni a nemes ügy érdekében.

Az újra szerveződő Mosonmagyaróvár Térségi Társulás Kábítószerügyi Egyeztető Forummal megállapodás született az Ifjúsági Stratégia elkészítésére, melynek részét képezi a térség drogstratégiája, a stratégiák segítségével képesek leszünk hatékony módszerek kidolgozására a kistérségben zajló kábítószer-megelőző tevékenységhez.

Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy a kábítószer élvezők korhatára lejjebb tolódott, ezért már az általános iskolák felső tagozatos tanulóit is potenciálisan veszélyeztetettnek lehet tekinteni. Ezért már az általános iskolában is igyekeznek, minél szélesebb körű felvilágosító tevékenységet kifejteni, megismertetni a gyermekeket a drogok ártalmaival, veszélyeivel. Különböző kiadványokkal, szórólapokkal, igyekeznek a fiatalokat rábírn arra, hogy próbaként se nyúljanak kábítószerhez.

Szakmai konferenciákon, előadásokon, oktatásokon az intézményeink gyermekvédelmi felelőseit részt vesznek, hogy minél hatékonyabb és eredményesebb tevékenységet tudjanak kifejteni a megelőzés érdekében. A hozzájutást kellene megnehezíteni, megakadályozni. Sajnos szakembereink véleménye szerint, hozzá lehet jutni valamennyi fajta kábítószerhez.

7. Az Önkormányzat és civil szervezetek együttműködése

Önkormányzati megoldásra javasolt koncepcionális és stratégiai jelentőségű tennivalók.

A kerékpárút-rendszer kialakításával, lehetővé vált a környező települések között történő biztonságos áthaladás, elérés.

Az agresszió megelőzése, az erőszakmentes kommunikáció megtanítása, a „túlpörgött” gyerekek gyógyszermentes kezelése a közösség egészségének védelme szempontjából teljesen újszerű megoldások alkalmazását veti fel pl. Ifjúsági Kerekasztal működtetése.

A vállalkozókat, civil szervezeteket – megőrizve az eddigi spontán szerveződések - be kell vonni a konkrét megelőzési feladatok ellátásába.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előző beszámoló óta eltelt időben a gyermekvédelmi feladatokat folyamatosan el tudtuk látni, az együttműködés az intézményekkel a jelzőrendszer tagjaival hatékony.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2019. évre vonatkozó értékeléséből látható, hogy az önkormányzati gyermekvédelmi feladatok ellátása a gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek, a hatósági feladatokat ellátó- és a civil szervezetek megfelelő együttműködésével és összefogásával lehet eredményes.

Kérem a tájékoztatás megtárgyalását és elfogadását.

Hegyeshalom, 2020. május 18.

Dr. Gáli Péter sk.
jegyző

Határozati javaslat:

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat
Polgármesterétől
9222 Hegyeshalom, Fő u. 134.
Tel.: 96568-250, Fax: 96 220-084
email.: polgarmester@hegyeshalom.hu

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi határozatot hozom:

...../2020.(V....) polgármesteri határozat

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat polgármestereként a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2019. évi ellátásáról szóló értékeléssel kapcsolatban az alábbiak szerint rendelkezem:

1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény 96. §.(6) bekezdése alapján a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót a határozat mellékleteként elfogadom.

Felelős: Szőke László polgármester

Határidő: azonnal

2. Az előterjesztésben foglaltakról tájékoztatom a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályát.

Felelős: Szőke László polgármester

Határidő: 2020. május 31.

Hegyeshalom, 2020. május .....

Szőke László
polgármester

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez¹¹⁹⁴

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - ¹¹⁹⁵ a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3.¹¹⁹⁶ Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4–5.¹¹⁹⁷
- 6.¹¹⁹⁸ A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.).